

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20923 - Filosofia Política / 1
Titulació	Grau de Filosofia - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Joaquín Miguel Valdivielso Navarro <i>Responsable</i> jvaldivielso@uib.es	11:00	12:00	Dimarts	02/09/2019	20/12/2019	Despatx BB10 Edifici Ramon Llull
	17:00	18:00	Dimarts	07/01/2020	13/02/2020	Despatx BB10 Edifici Ramon Llull
	16:00	17:00	Dilluns	17/02/2020	03/06/2020	Despatx BB10 / Edifici Ramon Llull

Contextualització

L'assignatura s'orienta a introduir als principals temes i autors de la filosofia política contemporània. Es contempla com una continuació aprofundida de l'assignatura *Idees Polítiques*, i per tant, *Filosofia Política* es centra en les aportacions del segle XX. Amb l'assignatura *Teories actuals de la democràcia*, del segon semestre, es completaria el recorregut per la Filosofia Política.

Objectius generals

a. Teòrics

- 1 Identificar les principals tradicions i problemàtiques filosòfico-polítiques contemporànies.
- 2 Comprendre suficientment del llenguatge fonamental filosòfic-polític contemporani.
- 3 Comprendre suficientment el sorgiment, motius i valors de la filosofia política contemporània.

b. Pràctics

- 1 Capacitat profunditzada de contrastar les idees polítiques amb els seus marcs filosòfics de referència.
- 2 Disposició desenvolupada a la deliberació i l'argumentació oberta
- 3 Desenvolupament de la capacitat crítica i hermenèutica

Guia docent

Requisits

D'acord amb el pla d'estudis, no hi ha requisits previs per a aquesta assignatura.

Recomanables

Es recomana tenir aprovades l'assignatures *Idees Polítiques* i *Teoria Social Contemporània*, i haver cursat l'assignatura optativa *Ciutadania i Drets Humans*

Competències

Específiques

- * 2. Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia en relació amb les qüestions pràctiques i aplicades, particularment en els àmbits de l'ètica, la vida política, les arts i la tecnociència.
- * 3. Coneixement de la terminologia filosòfica especialitzada i de la bibliografia essencial en filosofia.
- * 8. Disposició positiva per avaluar argumentacions oposades, formular i considerar les millors raons cap a la consecució de consensos.
- * 9. Respecte a la pluralitat d'enfocaments i tradicions en filosofia.
- * 10. Capacitat de raonament i reflexió crítica en les argumentacions filosòfiques

Genèriques

- * 13. Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica.
- * 14. Habilitats de recerca i aprenentatge autònoms i de transmissió dels coneixements tant al públic especialitzat com al no especialitzat.
- * 15. Capacitat de presentar i defensar públicament arguments filosòfics, tant de manera oral com escrita, que permeti aplicar els coneixements a la feina o vocació d'una forma professional.
- * 16. Habilitat de diàleg, mediació, negociació i treball en equip.
- * 19. Reconeixement dels problemes relacionats amb el medi ambient.
- * 20. Assumpció de valors cívics i democràtics i comprensió dels drets humans

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. Espai públic i democràcia
 - 1.1. Crisi i revolució. Crisi del liberalisme en el període d'entreguerres i emergència dels enfocaments revolucionaris conservador (C. Schmitt) i marxista (A. Gramsci)
 - 1.2. H. Arendt i *Els orígens el totalitarisme*

Guia docent

1.3. Recuperació de la teoria republicana de la democràcia a partir de l'anàlisi d'Arendt sobre l'esfera pública

2. Justícia

2.1. Teoria liberal de la justícia. Actualització de la teoria de la justícia a partir de l'enfocament de J. Rawls en *Teoria de la justícia* a *Liberalisme polític*.

2.2. Crítiques internes a l'enfocament rawlsià -des de l'ultraliberalisme, marxisme analític i comunitarisme- i la resposta de Rawls a *Liberalisme polític*.

2.3. Els debats actuals. Crítiques externes a l'enfocament rawlsià: la justícia des de les teories crítiques democràtica deliberativa, radical, feminista, cosmopolita, ecologista i animalista

3. Subjecte(s) i poder

3.1. El problema clàssic del subjecte polític. Enfocaments clàssics al problema del subjecte polític -subjecte històric i subjecte nacional-popular- i la dissolució del subjecte en la filosofia política estructuralista i neo-estructuralista -foucaultiana, estudis culturals, poscolonial, posmarxista i postfeminista.

3.2. Poder i subjecció. Els debats sobre el concepte de poder i la tipologia d'eixos de subjecció / dominació

3.3. Subjecte(s) i emancipació. El gir constructivista en la teoria del subjecte: de la fragmentació del subjecte a les propostes actuals -públics, multitud, poble.

Metodologia docent

L'assignatura consistirà en tres tipus d'activitats:

- 1) L'assistència i participació durant les sessions teòriques, pràctiques i les activitats complementàries a la docència
- 2) La realització i lliurament de treballs escrits, en relació a les classes pràctiques; i d'una memòria de pràctiques per a cadascuna de les activitats complementàries a la docència
- 3) La realització d'una prova de resposta llarga

Volum de treball

L'estimació de treball es fa en base al càlcul aproximat del temps de treball no presencial per part de l'alumne (tant per a la lectura, d'elaboració de tasques obligatòries a lliurar, com del temps d'estudi), com del temps presencial, dividit entre el temps dedicat a les sessions previstes segons el calendari acadèmic (inclosos els seminaris), més el temps de realització de l'examen i tutories.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició en format magistral	Grup gran (G)	Exposició dels continguts i de les fonts bibliogràfiques. Lliçó magistral	32

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Seminaris i tallers	Activitats complementàries a la docència	Grup mitjà (M)	Com a complement de les classes teòriques i pràctiques, els alumnes podran completar la seva formació amb l'assistència a cursos i seminaris. En aquesta assignatura pot ser que s'hi computin activitats culturals i formatives complementàries a la docència que s'organitzin a la UIB durant el curs acadèmic 2018-19 i que tinguin relació amb l'assignatura.	5
Classes pràctiques	Anàlisi i discussió de textos	Grup gran (G)	Durant cada sessió pràctica es discutirà a través de tècniques participatives alguna de les lectures obligatòries i un o varis alumnes realitzaran la presentació oral dels treballs realitzats.	20
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Realització d'examen escrit	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració de treballs escrits	Redacció de treballs escrits sobre els temes i lectures obligatòries.	40
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació exàmens	Aprentatge dels continguts i desenvolupament de les competències en habilitats cooperatives i expositives	50

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació consistirà en tres tipus d'activitats:

- 1) La participació durant les sessions (25%), especialment les pràctiques i els seminaris corresponents a les activitats complementàries a la docència, inclosa la realització de les memòries de pràctiques corresponents. Aquestes activitats no són recuperables.
- 2) La realització i lliurament de treballs escrits (25%). Aquestes activitats són recuperables en el període d'avaluació extraordinària.
- 3) La realització d'una prova de resposta llarga (50%). Aquesta prova és recuperable en el període d'avaluació extraordinària.

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital.

Guia docent

L'assignatura consta de dos itineraris: l'itinerari A on és obligatòria la presencialitat i l'itinerari B adreçat a aquells alumnes que per motius laborals o altres motius justificats no poden assistir regularment a les classes presencials. Mitjançant un contracte pedagògic, el professor responsable de l'assignatura i l'alumne acordaran l'itinerari avaluatiu en cas que un alumne es vulgui acollir a l'itinerari B. El contracte pedagògic s'haurà de signar en el termini de dues setmanes des de l'inici del semestre. La signatura del contracte pedagògic per part de l'alumne implica un compromís de realitzar totes les activitats incloses en l'itinerari.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposició en format magistral

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Exposició dels continguts i de les fonts bibliogràfiques. Lliçó magistral
Criteris d'avaluació	Assistència i participació durant les sessions, demostrant capacitat suficient de contrastar les idees polítiques amb els seus marcs filosòfics de referència, i la disposició al diàleg i l'argumentació.

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Activitats complementàries a la docència

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Com a complement de les classes teòriques i pràctiques, els alumnes podran completar la seva formació amb l'assistència a cursos i seminaris. En aquesta assignatura pot ser que s'hi computin activitats culturals i formatives complementàries a la docència que s'organitzin a la UIB durant el curs acadèmic 2018-19 i que tinguin relació amb l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació durant els seminaris, i realització d'un treball escrit demostrant capacitat de comprensió, síntesi, anàlisi i crítica dels continguts.

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Anàlisi i discussió de textos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Durant cada sessió pràctica es discutirà a través de tècniques participatives alguna de les lectures obligatòries i un o varis alumnes realitzaran la presentació oral dels treballs realitzats.
Criteris d'avaluació	Realització per escrit d'assajos breus sobre les lectures obligatòries d'acord amb els criteris establerts.

Guia docent

Es valorarà la disposició a la deliberació i l'argumentació oberta, la capacitat per a identificar i reconèixer els problemes filosòfics, la capacitat de síntesi i judici crític, i la competència en expressió escrita i oral.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Realització d'examen escrit
Criteris d'avaluació	Capacitat de contrastar les idees polítiques amb els seus marcs filosòfics de referència; capacitat d'expressió escrita i de comprensió, síntesi, anàlisi i crítica dels continguts.

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Al llarg del curs es detallaran les fonts bibliogràfiques a utilitzar en cada tema.

Bibliografia bàsica

Anderson, P., Spectrum. *De la derecha a la izquierda en el mundo de las ideas*, Akal, 2008.
Bermudo, J. M., *Filosofia política II. Los jalones de la libertad*, Ediciones del Serbal, 2005.
Bermudo, J. M., *Filosofia política III. Asaltos a la razón política*, Ediciones del Serbal, 2005.
Gargarella, R., *Las teorías de la justicia después de Rawls*, Paidós, 1999.
Keucheyan, R., *Hemisferio izquierda. Un mapa de los nuevos pensamientos críticos*, Siglo XXI, 2013.
Lessnoff, M. H., *La filosofía política en el siglo XX*, Aula Magna, 2001.
Quesada, Fdo. (comp.), *Ciudad y ciudadanía: senderos contemporáneos de la filosofía política*, Trotta, 2008.

Bibliografia complementària

S'especificarà mitjançant l'Aula Digital

Altres recursos

S'especificaran mitjançant l'Aula Digital

